

คู่มือ แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม

Do's and Don'ts

เทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ

อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

แนวทางการปฏิบัติ Dos & Don'ts

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ อำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ เทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญจึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน โดยได้กำหนดข้อควรกระทำ Dos และข้อไม่ควรกระทำ Don'ts ทั้งในส่วนของจริยธรรมหลักและจริยธรรมทั่วไป เพื่อให้พนักงานและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ มีความเข้าใจในประมวลจริยธรรม สามารถนำไปปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม โดยสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑

ยึดมั่นวางแหงนในสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความเลื่อมใสศรัทธา
 ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จริยธรรม	Do		Don't
ยึดมั่นในสถาบันหลัก ของชาติ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	• จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความ เป็นไทย รักษาผลประโยชน์ ของชาติ และรักษา ความลับเกี่ยวกับความ มั่นคงของชาติ		• แสดงออกในลักษณะที่ ส่อไปในทางดูแคลน หรือ ด้อยค่าความเป็นไทยอัน ก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ต่อภาพลักษณ์ของ ประเทศชาติ
	• นำหลักธรรมตาม ศาสนาที่ตนเคารพนับถือ มาประกอบการปฏิบัติ หน้าที่ราชการ		• กระทำการอันอาจมี ลักษณะเป็นการ กระทบกระเทือนต่อ ความมั่นคงของชาติ
	• แสดงออกถึงความ เคารพ เคารพ เทิดทูน และ รักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์		• แสดงกริยาวาจาหรือ อាកารใน เชิงลบหลู่ ดูแคลน หรือด้อยค่า ศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
	• สนับสนุนและมีส่วนร่วม กับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสต่าง ๆ		• ขัดขวางการทํานุบำรุง ศาสนา และการปฏิบัติ ศาสนกิจทั้งปวง
	• แสดงออกถึงความ เชื่อมั่นและ สนับสนุน การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข		• แสดงออกด้วยกริยา อាកารหรือวาจาในลักษณะ ที่ไม่ให้เกียรติ หรือไม่ จงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์

ข้อ ๒

ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มิใช่เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

จริยธรรม	Do		Don't
ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่	ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้		ทุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่ หาทางปฏิเสธ การตรวจสอบของบุคคล หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ
	รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการ เฉพาะที่ทางราชการจัดให้ ตามกฎหมายและระเบียบ		รับหรือแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบ ด้วยกฎหมาย โดยอาศัยช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการกระทำผิด ระเบียบแบบแผนของทางราชการ
	มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ		หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อ คำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล		ปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความรับผิดชอบต่อ คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา
	รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงาน เมื่อเกิดความบกพร่อง ผิดพลาดเกิดขึ้น		ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อ หรือปิดความรับผิดชอบต่อตนเองไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดข้อบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น

ข้อ ๓

กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

จริยธรรม	Do		Don't
กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม		ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม
	ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมายและกล้าคัดค้าน หรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย		เพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำผิด หรือการทุจริตในหน่วยงาน
	กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดหรือการกระทำ อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ		ตัดสินใจโดยใช้ความพึงพอใจส่วนตัวเป็นที่ตั้ง
	ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ตามหลักวิชา และจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ		นิ่งเฉยเมื่อได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต
	เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่ รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย		ร่วมปกปิดการกระทำผิดหรือการทุจริตที่พบเห็น

ข้อ ๔

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

จริยธรรม	Do		Don't
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และมีจิตสาธารณะ	ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล		กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
	สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน		รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่
	มีจิตอาสาโดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม		ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
	หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ความขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนบุคคล		ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่นำตำแหน่งหน้าที่ไปใช้แสวงหาประโยชน์ส่วนตน

ข้อ ๕

มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลา และสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

จริยธรรม	Do		Don't
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	• ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง		• ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อน หรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน
	• ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์		• ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
	• มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมและเชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม		• ใช้วิธีการแบบเดิมในการปฏิบัติงานแม้ว่าวิธีการดังกล่าวจะไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
	• รับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะตอบข้อชี้แจง และอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง		• ใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน เช่น ไฟฟ้า น้ำ กระดาษ ฯลฯ โดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่า

ข้อ ๖

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อาศัย ตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

จริยธรรม	Do		Don't
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	• ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ		• เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง
	• ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและเที่ยงธรรม		• อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง
	• ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ		• ปิดความรับผิดชอบกรณีที่มีปัญหาร้องเรียนกรณีข้าราชการได้รับความไม่เป็นธรรมหรือการร้องเรียนจากประชาชน
	• วางตัวเป็นกลางทางการเมือง		• เอนเอียงเข้าหาฝ่ายการเมือง เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ หรือเพื่อค่าตอบแทน

ข้อ ๗

ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาทหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

จริยธรรม	Do		Don's
ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี	• ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาทหลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพระมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่		• ฟุ่มเฟือย หรือดำรงตนเกินฐานะานุรูปแห่งตน
	• ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงาม		• ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ
	• ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด		• แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ
	• เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติตามความเหมาะสม		• ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับประมวลจริยธรรม